

57de Møde.

Fredagen den 8de April.

Protocolen for forrige Møde blev oplæst.

Formanden: Til Omdeling til de Herrer's Efterretning har jeg fra Finanzministeren modtaget Exemplarer af Udkast til Lov angaaende Eftergivelse og Nedsettelse af Summer, der skyldes til Statskassen for modtagne Forskud paa Gage, Pension og deslige, hvilket Lovudkast af ham er forelagt det andet Thing. Omdelingen har fundet Sted.

Fra den 1ste Landstingsmand for 2den Kreds (Drif) har jeg modtaget et Uddrag af Helsingørs Communalbestyrelses Forhandlinger i Aaret 1852 og summariske Extracter af Helsingørs Communes Kæmmeries Hovedbog og detaillerede Extracter af Helsingørs Kæmmeries Kæsferegnskaber for Aarene 1844—51. Disse trykte Actstykker er jeg af den ærede Landstingsmand paa Helsingørs Communalbestyrelses Vegne bleven anmodet om at henlægge paa Thingets Bord, hvilket skal blive efterkommet.

Jeg har dernæst at anmeldte, at jeg har modtaget Udvalgets Betænkning over Forslag til Lov, hvorved Indfødsret meddeles forskjellige Udlandinge. Denne Betænkning er for flere Dage siden bleven omdeelt, og vil vel saaledes allerede være de Herrer bekjendt. Jeg skal deraf tage Anledning til at bemærke, at Udvalgets Betænkning angaaende Udkast til en Tyendelov ligeledes for flere Dage siden er bleven omdeelt paa de Herrer's Pladser.

Efter Dagsordenen bliver at foretage Udkast til Lov om Afstaelse af omtrent 34 Edr Land af Fægersborg Hegn. Det er til 1ste Behandling, denne Sag foretages.

Udvalgets Betænkning findes i Anhang B. under Nr. XXXVI. Sp. 437—440.

Ordføreren (Thalbitzer): Det høitærede Thing vil af vor Betænkning have seet, at vi ere komne til det Resultat, at maatte tilraade ikke at vedtage nærværende Lovudkast, saaledes som det her foreligger. Det kunde vel synes, at Udvalget var her gaaet frem noget peremptorisk og paa en usædvanlig

Maade, idet det ikke engang har foreslaaet Ændringer eller Forandringer i Udkastet, men jeg maa i saa Henseende henlede Thingets Opmærksomhed paa, at der er noget Giendommeligt ved denne Sag, som ikke her finder Sted ved Sager i Almindelighed. Der er nemlig ikke ved denne, som ved andre Sager, kun to Parter, Rigsdag og Regjeringen, saa at, naar de kunne blive enige, bliver Forslaget til Lov; men i denne Sag optræder endnu en tredie Part, Interessentskabet i Raabydams Fabrik. Dette Interessentskab har erklæret under de Forhandlinger, der have fundet Sted i Sagen med Regjeringen, at det ikke vil gaae ind paa nogen anden Afgjørelsesmaade, end at faae disse 34 Edr Land til fuld Eiendom. Det er imidlertid netop det, hvorved Udvalget har havt størst Betænkstighed, at der ved denne Sag intet Andet er at gjøre, end at sige Ja eller Nei, og da vi nu ikke have kunnet svare Ja til Udkastet, som det foreligger, have vi tilraadet at sige Nei dertil. Vi erkjende fuldkommen, at det kan forsvares, at Staten understøtter saadanne offentlige Foretagender, og Staten har ogsaa understøttet saadanne, og navnlig dette, hvorom her er Tale. Bort Fædreland er nu ikke stiftet til, at saadanne Fabrikker her i Almindelighed kunne trives, men denne Fabrik er dog vedbleven at bestaae i en lang Række Aar. Om den nu just ikke er gaaet saameget frem, at den har fulgt den Udvikling, som slige Indreiningen have naaet i Udlandet, er den dog, saavidt Udvalget har erfaret, vedbleven og har i den senere Tid forøget sin Production. Denne bestaaer vel kun af grovere Gjenstande, som Spader, Dørbeslag o. desl.; men imidlertid opfylder Fabrikken dog nogenlunde den Bestemmelse, som Skjødet forpligter den til at opfylde. Udvalget kan derfor forøvrigt ikke have Noget imod, at Staten vedbliver at understøtte den, hvis det kunde findes rigtigt; men vi maae da lægge Mærke til, at denne Understøttelsesmaade ikke bør finde Sted, saaledes som her er foreslaaet, fordi netop Fabrikken ikke har nogen Eiendomsret over den Grund, hvorpaa Bygningerne staae. Dette er aldeles tydeligt og klart efter Skjødet af 1759, og da man dog vel kunde tænke sig, at de hurtigere og bedre For-